

HE 66/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 kolmanneksi lisätalousarvioksi

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä näkemystä aiheesta *”ELY-keskusten ja Business Finlandin maksamat väliaikaiset koronakriisin hoitoon osoitetut tuet ja niiden jakautuminen toimialoittain, ml. ravitsemisyrittäjille jo myönnetyt tuet.”*

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää näkemyksensä seuraavaa:

Business Finlandin liiketoiminnan kehitysrahoitus häiriötilanteessa

Business Finlandin rahoitus on tarkoitettu Suomessa toimiville 6-250 työntekijän pk-yrityksille ja midcap-yrityksille, joiden liiketoiminta kärsii koronavirustilanteesta. Rahoituksen avulla yritykset voivat kehittää uusia tuotteita tai toimintatapoja. Rahoituksen tavoitteena on auttaa taloudelliselta tilanteeltaan muutoin elinkelpoisia yrityksiä vaikeimman kriisitilanteen yli samalla kannustaen yrityksiä kehittämään ja uudistamaan liiketoimintaansa muuttuneessa liiketoimintaympäristössä. Kehittämisen tulkinta on tässä käytännönläheinen, mutta kyseessä ei ole operatiivisen toiminnan tappioiden tai kassavirtamenetyksen suora tuki.

Esiselvitysrahoituksen määrä on enintään 10 000 euroa (80 % hankkeen hyväksytyistä kokonaiskustannuksista). Kehittämisrahoituksen määrä on enintään 100 000 euroa (80 % hankkeen hyväksytyistä kokonaiskustannuksista).

Taulukko. Tietoa Business Finlandin koronrahoituksesta (10.5.)

<i>Hakemuksia (kpl)</i>	25 293
<i>Käsiteltyjä hakemuksia (kpl)</i>	12 646
<i>Myönnetty rahoitusta (milj. euroa)</i>	332
<i>Esiselvityshankkeisiin myönnetty keskimäärin (€)</i>	9 885
<i>Kehittämisrahoitusta myönnetty keskimäärin (€)</i>	35 135
<i>Hylkäysprosentti (%)</i>	28

Rahoituksesta 60 % on kohdistunut mikroyrityksille, 31 % pienille, 7 % keskisuurille ja 2 % midcap-yrityksille. Suomen Teollisuussijoitus Oy:n julkaiseman (8.5.2020) laajan pk-yrityskyselytutkimuksen tulosten mukaan 9 % vastanneista yrityksistä ilmoitti saaneensa

Business Finlandin tukea ja 25 % ilmoitti hakeneensa sitä. Business Finlandin tukea saaneista yrityksistä 40 prosenttia koki sen auttavan paljon tai hyvin paljon (majoitus- ja ravitsemisalan vastaajista 22 %).

Työ- ja elinkeinoministeriö tilasi ulkoisen tarkastuksen (BDO Audiator Oy) Business Finlandin koronarahoituksesta. Tarkastuksen tavoitteena oli selvittää käsittelyprosessin asianmukaisuus ja päätösten säädöstenmukaisuus, myöntö- ja hylkäysperusteet, hakemuskäytännöt ja käsittelyajat sekä myönnetyn rahoituksen aiottujen käyttökohteiden sääntöjenmukaisuus. Lisäksi tavoitteena oli selvittää mm. ovatko rahoituskriteerit selkeät ja hyvin viestitty.

Päähavainto tarkastusraportin (8.5.2020) perusteella on, että Business Finland on myöntänyt koronatueta säädösten ja ehtojen mukaisesti. Tarkastuksessa löytyi kuitenkin yksittäistapauksia, joissa tuen myöntämisen kriteerit eivät ole täyttyneet. Näihin puututaan Business Finlandissa. Lisäksi keskeinen osa avustuksiin liittyvää riskienhallintaa on loppuraportointivaihe, jossa yritys raportoi tehdyn hankkeen sisällön ja kustannusten syntyminen. Tässä vaiheessa Business Finland tarvittaessa keskeyttää maksatuksen ja perii myönnetyn rahoituksen takaisin, jos yritys on toiminut avustuspäätöksen ehtojen vastaisesti.

Taulukko. Business Finlandin 20 eniten tukea saanutta toimialaa (10.5.2020)

TOIMIALA	MYÖNNETTY KPL	MYÖNNETTY €	HAKEMUK- SIA KPL	HAKEMUKSET €
OHJELMISTOT, KONSULTOINTI JA SIIHEN LIITTYVÄ TOIMINTA	863	43 096 418 €	1 630	94 674 609 €
PÄÄKONTTORIEN TOIMINTA; LIIKKEENJOHDON KONSULTOINTI	905	25 181 724 €	1 530	59 931 386 €
TUKKUKAUPPA (PL. MOOTTORIAJONEUVOJEN JA MOOTTORIPYÖRIEN KAUPPA)	585	24 047 137 €	1 600	86 061 762 €
RAVITSEMISTOIMINTA	744	20 029 606 €	2 208	81 713 953 €
VÄHITTÄISKAUPPA (PL. MOOTTORIAJONEUVOJEN JA MOOTTORIPYÖRIEN KAUPPA)	592	16 945 471 €	1 746	75 763 071 €
MAINOSTOIMINTA JA MARKKINATUTKIMUS	316	12 017 130 €	585	25 439 803 €
URHEILUTOIMINTA SEKÄ HUVI- JA VIRKISTYSPALVELUT	420	11 559 570 €	835	34 035 981 €
MUUT ERIKOISTUNEET PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE	393	11 260 613 €	682	26 001 532 €
ARKKITEHTI- JA INSINÖÖRIPALVELUT; TEKNI- NEN TESTAUS JA ANALYSOINTI	245	10 411 066 €	689	41 027 121 €
ERIKOISTUNUT RAKENNUSTOIMINTA	246	8 639 763 €	1 199	70 021 459 €
KOULUTUS	277	8 604 319 €	541	20 249 946 €
METALLITUOTTEIDEN VALMISTUS (PL. KONEET JA LAITTEET)	142	8 439 578 €	553	39 780 451 €
MAJOITUS	200	7 666 255 €	413	20 795 729 €
TERVEYSPALVELUT	194	6 492 862 €	462	20 579 215 €
MATKATOIMISTOJEN JA MATKANJÄRJESTÄJIEN TOIMINTA; VARAUSPALVELUT	184	6 241 369 €	327	14 339 957 €
MOOTTORIAJONEUVOJEN JA MOOTTORIPYÖ- RIEN TUKKU- JA VÄHITTÄISKAUPPA SEKÄ KORJAUS	164	6 203 333 €	698	38 541 138 €
TALONRAKENTAMINEN	159	5 892 560 €	799	46 620 332 €
MUIDEN KONEIDEN JA LAITTEIDEN VALMISTUS	87	5 878 183 €	269	21 164 431 €
ELOKUVA-, VIDEO- JA TELEVISIO- OHJELMATUOTANTO, ÄÄNITTEIDEN JA MUSII- KIN KUSTANTAMINEN	186	5 301 197 €	299	11 115 574 €
MAALIKENNE JA PUTKIJOHOTOKULJETUS	174	5 077 413 €	876	42 612 629 €

ELY-keskusten koronarahoitus

ELY-keskusten korona-avustusta myönnetään pienille yrityksille, joissa työskentelee hakemuksen jättämishetkellä enintään viisi henkilöä (pl. yksinyrittäjät) ja joiden liiketoiminta kärsii koronavirustilanteesta. Avustuksen myöntäminen edellyttää myös, että yrityksellä on jatkuvan kannattavan toiminnan edellytykset tulevaisuudessa. Avustusta voidaan myöntää kaikkien muiden toimialojen yrityksille, paitsi maa-, metsä- ja kalatalouden sekä maataloustuotteiden jalostuksen alan yrityksille.

Avustusta myönnetään tilanneanalyysin tekemiseen ja kehittämistoimenpiteisiin, jotka parantavat yrityksen mahdollisuuksia koronaviruksen aiheuttamassa markkina- ja tuotantohäiriötilanteessa ja sen jälkeen. Tilanneanalyysi perustuu laskennallisiin palkkakustannuksiin (2 000/hlö) ja kehittämistoimenpiteet tosiasiallisiin kehittämiskustannuksiin. Avustuksen tukitaso on enintään 80 % ja enimmäismäärä tilanneanalyysin osalta 10 000 euroa ja kehittämistoimenpiteiden osalta 100 000 euroa. Avustuksesta 70 % voidaan maksaa ennakkona.

ELY-keskusten korona-avustuksen myöntäminen perustuu lakiin valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annettuun lakiin (9/2014) ja asetukseen (716/2014). Asetuksen muutoksella säädettiin tilanneanalyysiin ja kehittämistoimenpiteisiin myönnettävästä kehittämisavustusta markkina- ja tuotantohäiriötilanteessa.

Taulukko. Tietoa ELY-keskusten koronarahoituksesta (10.5.)

<i>Hakemuksia (kpl)</i>	24 274
<i>Käsiteltyjä hakemuksia (kpl)</i>	9 729
<i>Myönnetty rahoitusta (milj. euroa)</i>	87
<i>Esiselvityshankkeisiin myönnetty keskimäärin (€)</i>	6 400
<i>Kehittämisrahoitusta myönnetty keskimäärin (€)</i>	35 000
<i>Hylkäysprosentti (%)</i>	24

Taulukko. ELY-keskusten 20 eniten tukea saanutta toimialaa (10.5.2020)

TOIMIALA	MYÖNNETTY KPL	MYÖNNETTY €	HAKEMUK- SIA KPL	HAKEMUKSET €
RAVITSEMISTOIMINTA	1 085	8 977 879 €	2 858	52 840 665 €
VÄHITTÄISKAUPPA (PL. MOOTTORIAJONEUVOJEN JA MOOTTORIPYÖRIEN KAUPPA)	849	8 860 640 €	2 274	53 799 630 €
MAALIKENNE JA PUTKIJOHDOKULJETUS	1 011	6 885 675 €	2 498	42 145 418 €
OHJELMISTOT, KONSULTOINTI JA SIIHEN LIITTYVÄ TOIMINTA	221	5 912 864 €	979	45 625 855 €
TUKKUKAUPPA (PL. MOOTTORIAJONEUVOJEN JA MOOTTORIPYÖRIEN KAUPPA)	295	4 299 529 €	1 095	40 050 207 €
PÄÄKONTTORIEN TOIMINTA; LIIKKEENJOHDON KONSULTOINTI	178	3 416 190 €	803	29 541 654 €
MOOTTORIAJONEUVOJEN JA MOOTTORIPYÖRIEN TUKKU- JA VÄHITTÄISKAUPPA SEKÄ KORJAUS	293	3 332 575 €	889	25 217 308 €
ERIKOISTUNUT RAKENNUSTOIMINTA	299	3 330 740 €	1 034	30 253 359 €
TERVEYSPALVELUT	249	2 655 317 €	732	19 040 854 €
MUUT HENKILÖKOHTAISET PALVELUT	302	2 476 770 €	852	14 205 249 €
MAJOITUS	164	2 227 119 €	473	14 987 813 €
METALLITUOTTEIDEN VALMISTUS (PL. KONEET JA LAITTEET)	118	2 141 829 €	335	12 452 072 €
KOULUTUS	163	2 111 620 €	587	18 298 543 €
TALONRAKENTAMINEN	164	2 078 470 €	679	23 360 290 €
URHEILUTOIMINTA SEKÄ HUVI- JA VIRKISTYSPALVELUT	179	1 922 220 €	666	18 696 686 €
MAINOSTOIMINTA JA MARKKINATUTKIMUS	124	1 865 420 €	404	12 131 262 €
LAKIASIAIN- JA LASKENTATOIMEN PALVELUT	180	1 706 070 €	513	12 179 428 €
MUUT ERIKOISTUNEET PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE	116	1 687 230 €	398	10 485 919 €
ARKKITEHTI- JA INSINÖÖRIPALVELUT; TEKNIKEN TESTAUS JA ANALYSOINTI	88	1 680 990 €	356	13 408 881 €
MATKATOIMISTOJEN JA MATKANJÄRJESTÄJIEN TOIMINTA; VARAUSPALVELUT	100	1 647 120 €	298	10 306 965 €

Mika Niemelä
Talousjohtaja